

4. ÜNİTE

Talakın Çeşitleri

İslam hukukçuları Kur'an ve sünnetteki naslardan hareketle boşanmayı iki yönden taksime tabi tutmuşlardır. Buna göre talak, dönülebilir olup olmamasına göre *ric'î* ve *bâin talak*, sünnete uygun olup olmamasına göre de *sünnî* ve *bid'î talak* kısımlarına ayrılmaktadır.

Ric'î talak: Yeniden nikâh ve mehirci gerek olmaksızın kocaya, boşadığı eşine iddet süresince dönme imkanı veren boşamaya, *dönülebilir boşama* anlamında "*ric'î talak*" denilmektedir.

Bir talakın ric'î olabilmesi için nikâh akdinden sonra zıfâfın gerçekleşmiş olması, bu talakın üçüncü talak olmaması, talakta kullanılan sözlerin sarîh (açık) olması gerekir. Ric'î talakta koca, iddet içerisinde tekrar dönmek istediğinde eşinin rızasını almak zorunda değildir. Çoğunluğa göre kocanın evliliğin devamı anlamında eşine döndüğünü sözlü olarak ifade etmesi gerekirken Hanefîlere göre bu dönüş, evlilik hayatına devam etmek suretiyle fiilen de olabilir.

Ric'î talakta dönüş imkanı bulunduğu için iddet sonuna kadar evlilik bağı devam eder. Bu yüzden iddet içinde eşlerden biri öldüğü takdirde diğeri ona mirasçı olur. Ölüm veya boşanmaya kadar tehir edilmiş (ertelenmiş) mehrin hemen ödenmesi gerekmez. Ric'î talakta koca, iddet süresinde eşine dönmezse boşanma bâin talaka dönüşür.

Bâin talak: Kocanın boşadığı eşi ile tekrar evlilik hayatının devam edebilmesi için yeni bir nikâh akdinin ve yeni bir mehrin gerekli olduğu boşamaya "*kesin ayırıcı boşama*" anlamında *bâin talak* denilmiştir. Bâin talak, dönüş imkanı olmadığı için evlilik birliğini hemen sona erdirir.

Birinci ve ikinci talak şeklinde gerçekleşen bâin boşamalar "*beynutet-i suğra*", her ne şekilde olursa olsun üçüncü talak şeklindeki boşama "*beynûnet-i kübrâ*" olarak isimlendirilir.

Sünnî talak: Kur'an ve sünnetin belirtmiş olduğu esas ve kurallara uygun olarak yapılan boşamaya "*sünnî talak*" denilmektedir. Bir talakın sünnî olarak kabul edilebilmesi için boşamanın, kadının temizlik döneminde olması, bu temizlik döneminde cinsel ilişkide bulunmadan olması ve bir talak verilerek yapılması gerekir.

Bid'î talak: Sünnî talaka aykırı olan, yani Kur'an ve sünnette belirtilen esas ve kurallara uygun olmayan boşamaya "*bid'î talak*" denir. Talakın bid'î olması şu durumlarda söz konusudur: Kadını hayız (âdet) döneminde boşamak, temizlik döneminde cinsel ilişkide bulunduktan sonra boşamak, bir temizlik devresinde birden fazla boşamak.

Sünnete aykırı boşama haramdır, bu şekilde boşayan kişi günahkar olur. Fakat haram olmakla birlikte İslam hukukçularının çoğunluğu bid'î talakın geçerli olduğu görüşündedir. Bazılarına göre ise bir temizlik devresinde veya bir mecliste verilen üç talak, bir talak sayılır.

